

LUKASHENKO OP WEG NAAR DE UITGANG.

Door Victor A.C. Remouchamps, luitenant kolonel der Artillerie (b.d.)

Militair en politiek analist.

Datum 24 februari 2017

Inleiding.

Het zat er aan te komen. In het artikel “*Drie Amigo’s*” is geschetst dat de liefde tussen Rusland en Oekraïne voorbij was en die tussen Putin en Lukashenko op het punt stond om te worden beëindigd. Een van de drie alternatieven die zijn opgenomen in het artikel “*De Moskouse Opening*” wordt realiteit. Putin kan en zal niet afwachten totdat de ontwikkelingen in Belarus onbeheersbaar worden. Dat staat als een huis.

Groeiende Chaos.

Lukashenko is niet in Belarus, maar ergens in het buitenland. Het gerucht doet de ronde dat hij in Sotsji besprekingen voert met Putin. Waarover en hoelang? Hij is er zeker niet om deel te nemen aan de Olympische Winter Spelen. Het is een teken aan de wand dat de man die Belarus decennia lang met een ijzeren vuist heeft geregeerd, nu het land heeft verlaten. De onrust bij de Wit-Rus in de straat is na de invoering van de *parasieten belasting* tot een hoogte punt gekomen. Iedereen die langer dan zes maanden zonder werk zit, moet een belasting betalen van omgerekend 180 euro op jaarbasis. Het achterliggende argument luidde dat ook werkeloze burgers gebruik maken van openbare voorzieningen en niet meebetalen aan het onderhoud van die faciliteiten. Volgens de regering een onaanvaardbare situatie. Het leek de regering Lukashenko niet meer dan billijk dat de werkeloze burger ook meebetaalt aan het gebruik daarvan.

Protesten in Minsk op 17 februari 2017.

Slechts 45.000 van de 400.000 hebben gehoor gegeven aan de oproep te betalen. De rest is woedend de straat opgegaan¹. Grote demonstraties in Minsk, Mohylev, Homel en Grodno om te protesteren tegen dat onmenselijke besluit van de regering. De teksten op de meegevoerde spandoeken drukken niet alleen in felle bewoordingen het ongenoegen tegen de parasieten belasting uit, ook staan op veel spandoeken kreten die tegen de regering en Rusland gericht zijn. Bovendien heeft Lukashenko een groot deel van zijn achterban verder van zich vervreemd door een decreet dat toestemming geeft tot het bouwen van een kantoorgebouw op de locatie van een nationaal monument in de bossen van Kuropaty, omgeving van Minsk. In 1989 werd die plaats

ingezegend waar minimaal 30.000 (aangegeven door de vertegenwoordigers van de regering) en naar schatting zelfs meer dan 240.000 (schatting van Westerse en Belarussische historici) Witrusen zijn vermoord door het Sovjet regime.

Kuropaty werd sinds die tijd beschouwd als een monument van de herboren nationale identiteit.

Inzegening van de gedenklocatie van Kuropaty in 1989

Belarus kent niet alleen binnenlandse problemen. Door zich in politieke zin steeds meer af te zetten tegen het beleid van het Kremlin heeft Minsk nu ook duidelijk problemen gekregen met Moskou.

Het is op het oog ook wel heel opportuun waarmee Lukashenko op dit moment bezig is. Wel instemmen met de annexatie van de Krim, vervolgens pogingen ondernemen om via de broeder in Kyiv te proberen de relatie met het Westen op korte termijn te verbeteren in de hoop die op de langere termijn te kunnen formaliseren. Het is begrijpelijk dat Minsk en Kyiv dichter tegen elkaar aan kruipen. De gemeenschappelijke grens is langer dan 1000 kilometer, de talen zijn aan elkaar verwant en de Oekraïne is de tweede handelspartner van Belarus. Behalve die warme gevoelens van broeders onder elkaar, heeft Lukashenko herhaaldelijk onderstreept dat zijn land een van Rusland onafhankelijk koers vaart, een eigen identiteit heeft. Die publiekelijke uitspraak is in de ogen van Putin een absolute doodzonde. De rest van de wereld ziet en hoort dat er signalen herkenbaar zijn dat na het uiteenvallen van de Sovjet Unie ook het voormalige driemanschap op de schop gaat.

Protesten in de straten van Minsk

De toenadering naar het Westen was een te verwachten ontwikkeling. Belarus werd meegezogen in het pakket, dat het westen Putin na de inval in de Donbas en de bezetting van de Krim had opgelegd.

Omdat Rusland bijna de helft van de exportproducten van Belarus afneemt en de Roebel door de sancties blijft kelderen, raakt de schatkist in Minsk leger. Het export volume naar Rusland krimpt en wat geëxporteerd wordt brengt minder geld in het laatje. Het knelpunt is dat ook de Belarus roebel ernstig is gedevalueerd en daardoor te weinig binnenlands kapitaal beschikbaar is om de geld genererende zware industrie te moderniseren. Financiële steun uit Moskou kan vergeten worden.

Via officiële kanalen benadrukt Minsk dat Belarus goede relaties wil onderhouden met alle buurlanden en een gewapend treffen met een van de buurlanden is iets dat ieder weldenkende staat wil vermijden. Minister van Buitenlandse Zaken Vladimir Makei verwoordde het in een interview als volgt: *“Let’s be sincere. Europe cannot replace Russia for us, at least not today. We understand that in difficult times, we will always be with Russia, but that doesn’t mean that Russia is going to be suspicious if we develop normal relations with the European Union. We are not afraid that somebody wants to invade us. But we do not want an economic collapse to happen here,”*

Inleidende beschieting vanaf het Rode Plein.

Beeld van de Russische televisie waar wordt aangetoond dat de NAVO van plan is om in te grijpen in de situatie in Belarus.

Putin ziet waarschijnlijk met lede ogen aan dat de Witrus met anti-Moskou spandoeken en leuzen schreeuwend de straat opgaat, Het zal hem niet zijn ontgaan dat de Russische poging om een vliegbasis in het grensgebied met de Baltische staten in te richten, in de straten van Minsk niet de handen op elkaar heeft gebracht. Hij kan dus niet wachten totdat de Volkswede breed om zich heen grijpt en Lukashenko niet neer in Minsk terug kan komen dan wel niet meer durft terug te komen. Een prowesterse regering die samen met de Oekraïne hartstochtelijk naar westers kapitaal lonkt, is het laatste wat hij wil. Een fascistische Junta zoals hij de band Minsk-Kyiv betitelt, kan een verdere verbrokkeling van de Europese samenhang verstoren en daarmee zijn onderhandelingspositie schaden.

Niet alleen de snel wijzigende toestand in buurland Belarus dwingt hem iets in het buitenland te ondernemen. Een aantal besluiten waartoe hij door de sancties en zijn geldverslindende bemoeienissen in het Midden Oosten gedwongen werd, hebben zijn binnenlandse populariteit geen goed gedaan. Hij moet iets doen om de binnenlandse harten opnieuw van nationale trots te laten kloppen. Dat iets is het aanstippen - en meer dan dat - dat NATO plannen heeft om Belarus binnen te vallen. Moskou wijst op de 4000 man die in Polen oefeningen met agressieve bedoelingen in het grensgebied met Belarus hebben uitgevoerd De Russische staatsmedia ondersteunen die uitspraak met beelden, geluid en teksten en leggen een relatie met eerdere NATO oefeningen aan de vooravond van de Balkan oorlog, Russische inmenging in Georgië en Oekraïne en de door de westerse politici en MSM betitelde Arabische Lente.

Het gaat gebeuren.

Alexandre Grishin verklaart in de *“Komsomolskaya Pravda”* dat de gebeurtenissen in Belarus sterke overeenkomsten hebben met de gebeurtenissen aan de vooravond van de Maydan Revolutie in Kyiv in 2014. De NATO oefening in Polen is daarom koren op de molen van Moskou en de media en leggen een verband met de flirtage van Lukashenko met het westen en de Oekraïne. Het lijkt er op dat het Kremlin de eigen bevolking, die van Belarus en Oekraïne voorbereiden op de volgende fase in de hybride oorlogvoering tegen het Westen.

Het feit dat West-Europese landen door aankomende verkiezingen, de nieuwe relaties tussen de VS en Groot Brittannië en het groeiend spanningsveld tussen migratie en verzorgingsstaat op interne zaken georiënteerd is en de USA met zijn eigen problemen worstelt, vergroot Putin' s kansen op succes. Als hij het tenminste goed uitspeelt.

Konstantin Syrel van de Witrussische periodiek Usache schrijft:

It is certain Lukashenka's situation has now become untenable. The Belarusian leader has "fallen at one in the same time" into a situation where he no longer has time or room for maneuver and where anything he does is likely to make the situation even worse.

Een ontwikkeling die met vooral door de bewoners van de drie Baltische landen en de Polen met toenemende zorg wordt gezien.

Afbeeldingen: van Svaboda.org

ⁱ 51,600 van de meer dan 470,000 Wit Russen hebben faliekant geweigerd de belasting te betalen.